

Beköszöntő

Tisztelt Olvasóink!

A betegbiztonság kérdése kiemelkedő jelentőséggel bír a modern egészségügyi ellátásban, különösen a technológiai fejlődés és az egyre összetettebb gyógyító folyamatok miatt.

2019-ben a WHO először hirdette meg a Betegbiztonság Világnapját, ezzel is hangsúlyozva a téma fontosságát mind a szakmai közvélemény, mind a társadalom számára. Azóta ez a kezdeményezés megerősödött, és minden év szeptember 17-én világszerte a betegbiztonság egy-egy fontos kérdése kerül a figyelem középpontjába. A Betegbiztonság Világnapja visszatérően emlékeztet bennünket arra, hogy a biztonságos betegellátás nem csupán a technológiai fejlődésen, a betegeket ellátó szakemberek folyamatos képzésén és erőfeszítésein, hanem a betegek aktív bevonásán, oktatásán is múlik. Ez az alkalom lehetőséget kínál arra, hogy átgondoljuk, milyen lépéseket tehetünk közösen a betegbiztonság javítása érdekében, és felhívja a figyelmet arra, hogy mindannyian, betegek és ellátásban résztvevők együtt vagyunk felelősek a biztonságos ellátásért. Az idei őszi lapszámunkban megjelenő cikkek több oldalról közelítik meg ezt a témát, hangsúlyozva az oktatás, a betegoktatás és az egészségértés fontosságát, amelyek a biztonságos és eredményes betegellátás alapkövei.

A betegek különböző mértékben vehetnek részt saját ellátási folyamataikban, és ezt nagymértékben befolyásolja az empátikus kommunikáció, valamint az érzelmi biztonságot nyújtó környezet. Bármilyen szintű közreműködésük, felelősségvállalásuk értékes lehet, hiszen hozzájárulhatnak a téves információk kiszűréséhez, a hiányzó információk pótlásához, a hibák felismeréséhez és azok visszajelzéséhez. Ezen kívül szerepük jelentős a diagnosztikai és terápiás döntésekben, valamint megfelelő együttműködésük esetén a beavatkozások előkészítésében, lebonyolításában és a terápiájuk önmenedzselésben is. A mélyebb részvételt hatékony betegoktatás révén lehet megalapozni.

Lapszámunkban bemutatjuk a betegtájékoztatás fontosságát, hangsúlyozva, hogy a jól informált betegek nagyobb eséllyel vesznek részt aktívan saját ellátásukban, ezzel növelve a kezelések hatékonyságát és csökkentve a félreértésekből adódó kockázatokat. A betegjogok, köztük a tájékoztatáshoz való jog megfelelő érvényesítése elengedhetetlen a biztonságos betegellátás megvalósításában, amely nemcsak a beteg, de az egészségügyi szolgáltatók érdekeit is szolgálja.

A tájékoztatáson túl a betegek együttműködésének elnyerésében, az adherencia növelésében kulcsszerepet kap a betegoktatás. Különös jelentőséggel bír ez akkor, amikor a terápia valamely eszköz helyes alkalmazását igényli. Egy, az inhalációs eszközök helyes használatának oktatásával foglalkozó tanulmány rámutat arra, milyen kihívásokkal szembesülnek az egészségügyi dolgozók az asztmás és COPD-s betegek megfelelő kezelésének biztosításában. Az eszközök helytelen alkalmazása komolyan befolyásolhatja a terápia eredményességét, ezért a betegek ellátási folyamatba integrált, átgondolt oktatása meghatározó a kezelés sikeressége szempontjából.

Az oktatás azonban nemcsak a betegeket, hanem akár a hozzátartozókat vagy egyéb laikus csoportokat is célozhat. Az alapszintű újraélesztés oktatásának iskolai integrálásával foglalkozó közleményünk a középiskolás diákokat helyezi a fókuszba, rávilágítva arra, milyen jelentősége van annak, hogy már fiatal korban elsajátítsuk az életmentő technikákat. A szerzők gyakorlati módszertani javaslatokat nyújtanak arra, hogyan építhető be az újraélesztés oktatása az iskolai tantervbe, és miként növelhető a lakosság felkészültsége a kórházon kívüli hirtelen szívhalál elleni eredményes fellépés érdekében.

Aktuális lapszámunk cikkei jól példázzák, hogy a betegbiztonság javítása nem csupán az egészségügyi dolgozók felelőssége, hanem abban a betegek, hozzátartozók és a lakosság is alapvető szerepet játszik. Az orvostudomány és -technológia fejlődése csak akkor képes az elvárt eredményt garantálni, ha vele párhuzamosan az alkalmazók – egészségügyi szakemberek, betegek, hozzátartozók és a lakosság egyaránt – szervezett és testre szabott oktatása is megtörténik. A betegbiztonság javítása, valamint a biztonságos ellátás megteremtése társadalmi és gazdasági szempontból is közös érdekünk. Ezt azonban csak akkor érhetjük el, ha biztosítjuk a betegeknek az ellátásukban való aktív részvételt, és megvalósul a közös döntéshozatal és felelősségvállalás.

Dr. Lám Judit és Dr. Safadi Heléna

*Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ
Betegbiztonsági Tanszék, NEVES Egyesület*